

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCHARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

MINUNEA TĂMĂDUIRII FEMEII GÂRBOVE

O garanție a tămăduirii și a mântuirii noastre

DUMINICA A 27-A DUPĂ RUSALII

(Tămăduirea femeii gârbove)

SF. CUV. PATAPIE; SF. AP. CEZAR,
TIBIC ȘI ONISIFOR

Multe sunt înțelesurile duhovnicești ale pericopei evanghelice de astăzi, foarte folosite, mai ales în această perioadă a Postului Nașterii Domnului, care este un timp de pregătire duhovnicească pentru primirea Pruncului Iisus în peștera inimii noastre, în intimitatea sufletului nostru, care, din cauza păcatelor, devine bolnav, întunecos și rece, dar care se vindecă, se luminează și se încălzește prin rugăciune, post și milostenie. Dintre toate acestea însă, se desprind câteva înțelesuri esențiale.

Mai întâi înțelegem că avem datoria ca și creștini ortodocși să descifrăm „sensul bolii și al suferinței în viața noastră”. Sfinții Părinți ai Bisericii noastre ne învață că nu fără motive vin peste noi bolile și suferințele și că atunci când suntem într-o situație ca aceasta să ne străduim să-i înțelegem semnificația. Iată ce spune Sfântul Maxim Mărturisitorul: „Când vine peste tine încercarea, boala și suferința, cercetează-le cauza și scopul și vei afla mijlocul de a te folosi de ele”.

Mai înțelegem că Dumnezeu are inițiativa vindecării omului chiar dacă omul nu mai așteaptă sau nu mai cere în mod expres vindecarea sa. Dumnezeu, Cel ce cunoaște viața și suferința fiecăruia, dar și credința, smerenia și răbdarea fiecăruia, alege locul și timpul când eliberează pe oameni de boală și suferință.

De asemenea, mai înțelegem din Sfânta Evanghelie de astăzi și, mai ales, din cuvintele dumnezeiești ale Mântuitorului Hristos, că nu există lege, opreliște, reținere sau interdicție, chiar și în zi de sărbătoare, în a face binele. Ajutând pe semenii noștri aflați în nevoi, chiar și în zi de sărbătoare, rugându-ne pentru

Astăzi, în „Duminica a 27-a după Rusalii”, am ascultat la Sfânta Liturghie o scurtă pericopă evanghelică istorisită de Sfântul Apostol și Evanghelist Luca (13, 10-17), în care ni se descrie o tămăduire dintre cele multe pe care Mântuitorul nostru Iisus Hristos le-a săvârșit de-a lungul activității Sale mesianice, și anume „tămăduirea unei femei gârbove”. Informațiile sunt puține însă mesajul care ni se transmite este unul profund și are valoare de paradigmă, minunea aceasta fiind un îndemn pentru noi toți, clerici și credincioși, de a ne îndrepta viața și a ne apleca mai mult atenția asupra celor aflați în nevoi, boli și suferință.

aceștia și săvârșind binele în general, de fapt desăvârșim ziua de odihnă, ziua de sărbătoare, așa cum a făcut-o și Mântuitorul în această împrejurare și în multe altele.

Atunci când noi, oamenii, vom înțelege ceva din tot răul care ni se întâmplă și ne vom îndrepta, când vom înțelege că boala și suferința pot fi îngăduite de Dumnezeu în scop pedagogic în viața noastră pentru a ieși din gârbovirea noastră duhovnicească și nu vom cărți împotriva Lui, asumându-ni-le toate cu smerenie, răbdare și demnitate, atunci va veni și tămăduirea, când nici nu ne vom aștepta!

În concluzie, Biserica ne învață să vedem în „minunea tămăduirii femeii gârbove”, ca și în celelalte minuni săvâr-

șite de Mântuitorul Hristos, „o garanție a tămăduirii și a mântuirii noastre”, condiția esențială fiind aceea de a împlini cuvintele Evangheliei permanent, nu doar sporadic și pasager, de a săvârși binele constant și fără niciun fel de opreliște și de a spori astfel grija noastră pentru cele sufletești și netrecătoare.

Este imperios necesar să conștientizăm că lucrarea noastră de mântuire, prin Hristos, ne este de absolut folos și că prin această lucrare ne putem ridica precum femeia din pericopa evanghelică de astăzi care, după ce Mântuitorul Și-a pus mâinile peste ea, s-a ridicat și-L slăvea pe Dumnezeu.

Așadar, episodul biblic prezentat în pericopa evanghelică a acestei duminici

ne arată cât de mare este binecuvântarea de a ne întâlni cu Hristos, cu Dumnezeu-Omul, Care ne ridică sau ne

îndreaptă când suntem prea aplecați spre cele pământești și trecătoare și ne ajută să privim spre ținta noastră finală, care

este mântuirea, adică dobândirea vieții veșnice în Împărăția cerurilor. ❖

Arhid. Marinela Laurențiu Marcu

SFÂNTUL IERARH DOSOFTEI, MITROPOLITUL MOLDOVEI

Tânărul Dimitrie Barilă a învățat carte de la cei mai renumiți dascăli din Moldova. Deopotrivă atras de cuvântul lui Dumnezeu, dar și de învățătura bună și folositoare, are parte de o educație aleasă, pe care și-o însușește la Liov, în vestul Ucrainei de azi.

Viitorul Ierarh Dosoftei, mitropolit al Moldovei, a fost de altfel una dintre figurile marcante care au trecut prin școala de la Liov, el având și rude în ținutul Liovului. După ce a învățat cu renumiți dascăli din Moldova, Sfântul Ierarh Dosoftei a ajuns la Școala Frăției Ortodoxe de la Mănăstirea „Adormirea Maicii Domnului” din Liov, unde a învățat, printre altele, greaca, latina, slavona bisericească, polona și ucraineana.

Se întoarce în țară la mănăstirea Probota. Pe lângă învățătura adunată cu mîgală de la mulți dascăli, la școala mănăstirii Probota a deprins și învățătura cea duhovnicească: rugăciunea, ascultarea, smerenia și nevoințele ascetice. A primit îngerescul chip în această sfântă mănăstire la anul 1649, cu numele de monah Dosoftei. Iubitor de înțelepciune și vrednic împlinitor al nevoințelor călugărești, Cuviosul Dosoftei a sporit în dragoste și rugăciune, devenind părinte duhovnicesc și începător al obștii de la Probota. Într-o însemnare în limba română el scrie la 14 septembrie 1649: „Ieromonah Dosoftei de la Pobrata, feciorul lui Leontar Barilovici”, iar alături, în limba

Poporul român, Biserica și cultura română îi aduc multe laude și recunoștință celui care a fost un demn ierarh al Moldovei. Sfântul Ierarh Dosoftei s-a născut în 1624 la Suceava în familia Barilă. Părinții săi, Leontie și Misira, binecredincioși creștini, români de neam, aveau rudeni în Transilvania și în ținutul Liovului. La botez pruncul a primit numele Dimitrie, pentru că se născuse în preajma zilei de 26 octombrie, când Biserica sărbătorește pe sfântul martir din cetatea Tesalonicului de la începutul veacului al IV-lea.

greacă: „Dositheos, ieromonah, fiul lui Leontar Barila și al Misirei”.

Timp de mai mulți ani învățatul egumen a călăuzit pe monahi la Hristos, întărindu-i în buna nevoință și în cunoașterea Sfintei Scripturi. A dezvoltat mult școala mănăstirii Probota și a crescut mulți ucenici luminați, aducând în obștea sa o adevărată înnoire duhovnicească.

Pentru calitățile sale deosebite, la numai 34 de ani este ales episcop de Huși (1658-1660), apoi de Roman (1660-1671). Din 1671 este chemat la înalta slujire de mitropolit al Moldovei, de care se îngrijește până în anul 1686, când este nevoit să plece în Polonia. Atunci polonezii regelui Jan Sobieski intraseră în Moldova cu scopul de a-l atrage pe domnitorul Constantin Cantemir în lupta anti-otomană. Nevoiți să se retragă, vor lua cu ei și moaștele Sfântului Ioan de la Suceava, o parte din odoarele țării și pe mitropolitul Dosoftei.

Arhimandritul Ioanichie Bălan, în „Patericul românesc”, ne povestește despre evlavia ierarhului pentru sfinți: «În timpul păstoriei Sf. Mitropolit Dosoftei, viața duhovnicească în mănăstiri era destul de înaltă, iar pădurile și sihăstriile erau pline de sihaștri. Însuși mitropolitul Dosoftei, vestit ascet și lucrător al rugăciunii, vizita mănăstirile și sihăstriile din eparhia sa și cerceta pe cuvioșii părinți din pustie, folosindu-se mult de smerenia, de răbdarea și sfințenia vieții lor. Încă săruta cu evlavie cinstitele lor fețe și le trimitea cele de nevoie la chiliile unde se osteneau. Despre aceasta însuși spunea: „Apucat-am în zilele noastre părinți înalți la bunătăți și podvig (nevoință) și plecați la smerenie adâncă”.

Cel mai de preț odor al Moldovei, la care Mitropolitul Dosoftei ținea foarte mult, erau moaștele Sfântului Ioan cel Nou de la Suceava. Pe acestea mutându-le în catedrala de la Iași, bunul păstor le păzea cu mare sfințenie și la vreme de primejdie făcea cu ele litanie prin țară și multe minuni și semne se făceau spre mângâierea poporului binecredincios. În anii 1686-1687, fiind mare tulburare și

neasezare în țară, mitropolitul a luat sicriul cu sfintele moaște și s-a dus cu ele în Polonia, la Zolkiev.

Acolo, în țară străină, a stat Cuviosul Mitropolit Dosoftei cu ucenicii săi șapte ani de strajă lângă sfintele moaște, rugându-se ziua și noaptea cu nădejdea întoarcerii în pământul străbun. Și venea multă lume la moaștele Sfântului Mucenic Ioan și nu puțini se vindeau și se foloseau de sfaturile blândului ierarh. Încă scria și cărți de folos și făcea multe fapte bune.»

Sfântul Ierarh va trăi ultimii săi ani de viață la Zolkiev, în pământul de acolo fiind și înmormântat (1693). Departe de țară, dar cu grijă de cele ale Bisericii și de poporul cel binecredincios, păstrează legătura cu cei rămași aici, continuându-și opera cărturărească. Aleasă floare a Bisericii Moldovei, se va îngriji în primul rând de învățătura păstoriților săi. Va traduce Psaltirea și cărți de slujbă în limba românească, cum ar fi Liturghierul, Octoihul sau Molitfelnicul și, de asemenea, Viețile sfinților. Va tipări în tipografia de la Iași multe cărți bisericești sau cu conținut religios, dar și cărți de istorie, preocupându-se astfel de învățătura poporului. Dar cea mai mare realizare a sa pe tărâm cărturăresc a fost Psaltirea în versuri, pentru că a înțeles că așa ea poate ajunge mai ușor la inima credincioșilor. Cunoscut drept unul dintre cei mai mari cărturari români din secolul al XVII-lea, Mitropolitul Dosoftei are meritul de a fi primul poet național, primul traducător în limba română al cărților de slujbă religioasă, primul versificator al Psaltirii în tot Răsăritul ortodox, primul traducător în românește al unor cărți din literatura dramatică și istorică universală, primul cărturar român care a copiat documente și inscripții.

Personalitate pregnantă a vieții culturale și spirituale românești, s-a remarcat prin traducerile sale din literatura patristică și pentru contribuția sa la formarea limbii literare românești. Pentru viața sa pusă în slujba lui Dumnezeu și călăuzirea luminată a turmei sale a fost canonizat de Biserica Ortodoxă Română în anul 2005, cu zi de prăznuire 13 decembrie. ❖

SFÂNTUL SPIRIDON AL TRIMITUNDEI, FĂCĂTORUL DE MINUNI

Contemporan cu alt sfânt ierarh pe care l-am prăznuit de curând, Sfântul Nicolae, participant alături de acesta la Primul Sinod Ecumenic de la Niceea, Sfântul Spiridon este cunoscut și iubit de români, căci este un sfânt bun și grabnic ajutorător celor care cu evlavie și credință îl cheamă în ajutor la vreme de necazuri și boli. În țara noastră numeroase biserici îi poartă numele: să amintim numai pe cele mai vestite, Sfântul Spiridon Nou și Vechi din București și Sfântul Spiridon din Iași.

Sfântul Spiridon s-a născut pe la anul 270, în Cipru, și a prins zilele împăratului Constantin cel Mare, trăind până pe la jumătatea secolului al IV-lea. Numele său vine de la cuvântul σπυρίς (spiris), care în limba greacă înseamnă „coșuleț”. Sfântul Spiridon a fost păstor de oi. A fost căsătorit, dar soția sa a murit de timpuriu. Așa se rupe de lume și îmbracă schima monahală, devenind ulterior și păstor de suflete, ca episcop al Trimitundei.

În timpul persecuțiilor împotriva creștinilor ordonate de împăratul Maximian, Sfântul Spiridon este arestat și exilat. Dar odată cu venirea la cârma imperiului a Sfântului Împărat Constantin, creștinii sunt eliberați din temnițe, persecuțiile iau sfârșit, iar credința creștină iese din catacombe. În anul 325 este convocat la Primul Sinod Ecumenic de la Niceea. Fără prea multă carte, sfântul a explicat unitatea și diversitatea Sfintei Treimi ținând în mână o cărămidă și spunând simplu că este formată din trei elemente esențiale, și anume: foc, pământ și apă. În timp ce vorbea, s-a aprins focul în partea de sus a cărămidii și a început să curgă apa din partea de jos. Tot acolo, la Niceea, l-a cunoscut pe Sf. Ierarh Nicolae; între cei doi ierarhi s-a format o prietenie trainică.

Viețile Sfinților descriu multe din minunile sale:

❖ În vreme de secetă a adus pe pământ ploaie; și iarăși, prin rugăciunea lui, a

oprit ploaia cea peste măsură.

❖ A pus capăt foametei puse la cale de vânzătorii de grâu, dărâmandu-le hambarele în care țineau grâul.

❖ A prefăcut șarpele în aur și, după ce a scăpat pe sărac de nevoie, a prefăcut iarăși aurul în șarpe.

❖ A oprit curgerile râurilor.

❖ A dat la iveală gândurile păcătoase ale unei desfrânate, care îndrăznise să se apropie de el și a făcut-o să-și mărturisească păcatul.

❖ A astupat, prin puterea Sfântului Duh, gura celor ce se semețeau cu știința lor, la Sinodul de la Niceea.

❖ O femeie i-a cerut o sumă de bani ce o încredințase spre păstrare fiicei lui; sfântul a întrebat pe fiica lui, moartă mai demult, unde a pus banii; și aflând de la ea unde erau ascunși, i-a dat stăpânei lor.

❖ L-a vindecat pe împăratul Constanțiu de boala de care suferea.

❖ A dat din nou viață copilului unei femei.

❖ A mustrat pe cel ce voia să-i ia din pricina lăcomiei o capră fără să o plătească și a făcut să fugă capra în ocol de la cel ce o trăgea cu sila; iar după ce a numărat și prețul ei, capra a stat cu cele cumpărate.

❖ A vindecat muțenia unui diacon, căruia îi poruncise să spună o mică rugăciune pe vremea unei arșite, iar el, pentru mărirea deșartă, lungise rugăciunea și din pricina asta amuțise îndată.

Aceste minuni vorbesc de la sine despre puterea discernământului, despre

dreapta socoteală și despre cumpătare.

Sfântul Spiridon și-a trăit mare parte din viață în Cipru, unde s-a și săvârșit în anul 348, fiind îngropat în Biserica Sfinților Apostoli din Trimitunda. Când saracinii au cotoplit insula, ciprioții au deschis mormântul sfântului pentru a muta sfintele moaște la Constantinopol și au aflat că trupul sfântului era întreg, plăcut mirositor, semn al sfințeniei sale. Când a căzut Constantinopolul în 1453, sfintele moaște au fost mutate în Serbia, după care au fost aduse în Insula Corfu, unde sfintele moaște întregi se află întregi și azi.

El este cunoscut ca „sfântul călător” deoarece papucii de mătase de pe tălpile sale se uzează în fiecare an și sunt înlocuiți la praznicul său, în ziua de 12 decembrie. Sfântul Spiridon dispare frecvent din raclă, venind la cei care îi cer ajutorul cu credință și cu lacrimi, și face nenumărate minuni. De aceea, multe spitale îi poartă numele și au în incinta lor o Biserică cu hramul Sfântului Spiridon. Sfântul Spiridon vine cu sfântul său trup la cei bolnavi și îi vindecă.

Ca dovezi ale plecării Sfântului Spiridon din raclă se relatează următoarele: clericii și credincioșii văd că, pentru o perioadă scurtă de timp, lipsește trupul său din raclă; când Sfântul revine în raclă, trupul său este cald și prăfuit; în fiecare an îi sunt schimbate încălțărilor, care sunt uzate și impregnate cu praf și iarbă; este și motivul principal pentru care Sfântul Spiridon este ales patron al cizmarilor; în timpul procesiunilor religioase, Sfântul Spiridon este purtat în raclă stând în picioare; în Acatistul Sfântului Ierarh Spiridon, de peste 1600 de ani, credincioșii cântă (icosul al 6-lea): „Bucură-te, că ești și cu oamenii cu trupul petrecător; Bucură-te, al cărui trup săvârșește astăzi minuni; Bucură-te, că încălțămintele tale slujesc drept dovadă”.

Sfântului Spiridon i se fac slujbe și ceremonii, cu scoaterea sfintelor sale moaște, în următoarele zile: în sâmbăta lui Lazăr, zi în care i-a scăpat de foamete pe locuitorii din Corfu, prin aducerea de vapoare cu grâu; în duminica Floriilor, pentru vindecarea celor bolnavi; în ziua de 11 august, când i-a alungat pe turcii care voiau să cucerească orașul; în prima duminică din luna noiembrie, când i-a vindecat pe suferinzii de boli grele. ❖

CUVIOSUL PATAPIE, VINDECĂTOR DE CANCER

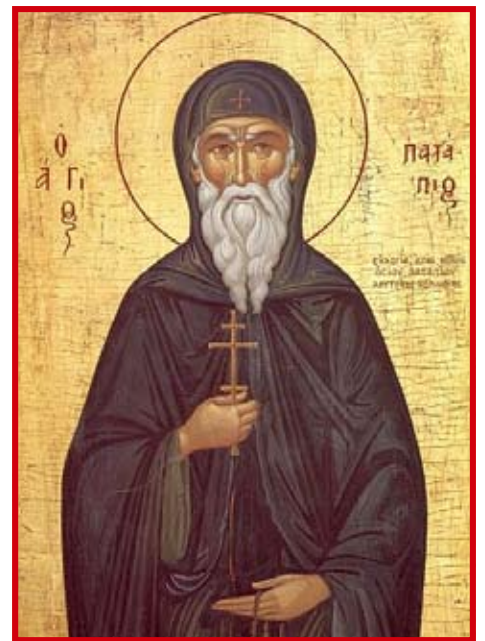
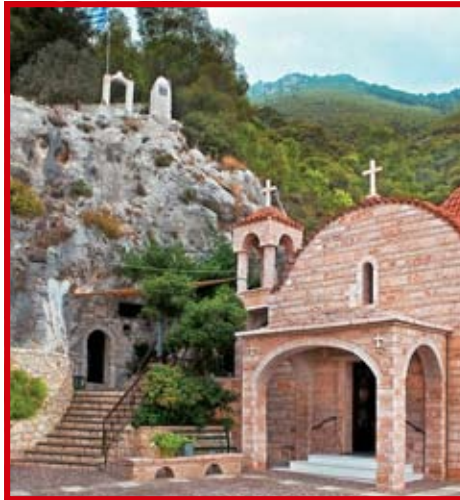

Sf. Patapie este cunoscut ca vindecător de cancer. An de an, credincioșii noștri se alătură grupurilor de pelerini din întreaga Grecie, dar și din alte țări, ajung la mănăstirea ortodoxă (cu obște de maici) care îi poartă numele și care se află la 700 de metri în munții Geraneia - fortificație a orașului Corint -, aproape de localitatea Loutraki. Sf. Patapie este prăznuit pe 8 decembrie, iar a treia zi de Paști este sărbătorită descoperirea moaștelor.

Sf. Patapie s-a născut în anul 380 în orașul Teba din Egipt. Tatăl lui era guvernatorul regiunii și urmașul unei binecunoscute familii egiptene. El și soția lui erau creștini evlavioși și l-au îndrumat pe fiul lor în citirea Scripturii. Când Patapie a ajuns la vârsta potrivită, părinții lui i-au adus profesori reputați din Alexandria, capitala Egiptului, pentru a-l instrui în domeniul științelor, matematicii, filosofiei și retoricii. Datorită educației sale, a înțeles repede cât de trecătoare era viața din lumea aceasta și s-a simțit atras de viața ascetică. În acest sens a fost inspirat mai ales de Clement, Atanasie și Origen. Tatăl său l-a dus și la Școala catehetică din Alexandria, unde a fost profund influențat de un profesor orb, pe nume Didim. Didim l-a inspirat și mai mult în dorința lui de a urma calea ascezei. Când și-a terminat studiile, Patapie s-a întors la Teba, unde a aflat că tatăl lui murise. Dorindu-și să urmeze o viață aspră a monahilor, a plecat atunci în pustia egipteană, unde a devenit binecunoscut pentru nevoițele lui.

Pentru că faima lui se răspândise, iar el nu mai avea pace în pustie, a plecat la Constantinopol în anul 428. În timpul călătoriei, l-a întâlnit pe ucenicul său, Șenuta, care pe vremea aceea era vâslaș. S-au oprit la Corint, unde au rămas vreme de șapte ani la un schit.

În anul 435, Patapie a plecat de la schitul său din munți, continuându-și drumul spre Constantinopol. L-a luat cu el pe de-acum monahul Șenuta. Când au ajuns la Constantinopol, cei doi s-au dus, fără să spună cine erau, la Măn. Maicii Domnului din Vlaherne, unde au primit o chilie din cele construite chiar în zidul de apărare al orașului. Rămânând necunoscuți celorlalți, Patapie și ucenicul său și-au reluat nevoițele, petrecându-și vremea în posturi aspre, privegheri și rugăciuni, ca niște monahi de rând.

Sfântul Patapie, originar din Tebaida Egiptului, a fost un călugăr care a trăit inițial în pustia din țara natală. Începând să fie cunoscut de oameni, cuviosul a plecat în Constantinopol, unde viețuia într-o colibă, neștiut de nimeni.

A devenit făcător de minuni, vindecând pe mulți de bolile lor.

A trecut la Domnul în anul 463, la vârsta de 83 de ani și a fost înmormântat de ucenicii săi în Biserica Sf. Ioan Botezătorul din Petra, Constantinopol, biserică ce s-a aflat mai târziu sub protecția familiei imperiale a Paleologilor, și mai ales a Sfintei Ipomoni, mama ultimului împărat al Bizanțului, Constantin Paleologul. Sfântul Patapie a fost înmormântat la Constantinopol, dar, în 1904, moaștele sale au fost aflate întregi, cu ocazia unor lucrări la mănăstirea de maici din Loutraki, Grecia. Unii cercetători au emis ipoteza că cinstitele sale moaște au fost strămutate după căderea Constantinopolului de Anghel Notaras, nepotul împăratului Manuel al II-lea Paleologul. Această ipoteză este întărită de faptul că în peștera în care a fost găsit trupul sfântului se afla și o icoană a Sf. Ipomoni, soția împăratului Manuel al II-lea Paleologul, devenită monahie.

La începutul secolului al XX-lea, un preot din zonă, Pr. Constantin Sosanis, a descoperit moaștele sfântului ascunse în perete. Pr. Constantin, care slujea de obicei în această capelă, era un om neobișnuit de înalt și din această pricină

a hotărât să facă unele modificări ale capelei. Cu o seară înainte să înceapă lucrările la zidul de apus, Pr. Constantin a visat că a venit la el un monah care l-a prevenit: „Fii atent când o să spargi peretele, căci eu mă aflu de cealaltă parte. Sunt Sf. Patapie Egipteanul. A doua zi, trupul sfântului a fost descoperit: ținea la piept o cruce mare de lemn, un sul de pergament pe care era scris numele său, iar moaștele erau acoperite cu niște frunze mari, încă verzi, de parcă atunci ar fi fost culese.

După descoperirea moaștelor sale, Sfântul s-a arătat mai multor oameni în vis sau în vedenie, cerându-le să-l viziteze la „casa lui din Loutraki”. Este cunoscut mai ales ca vindecător de cancer, să-vârșind minuni în întreaga lume.

Minunile făcute prin moaștele Sf. Patapie, ca expresie a binecuvântării lui Dumnezeu asupra celor care Îl iubesc, sunt nenumărate și se revarsă izvor până în zilele noastre. Oameni suferinzi de boli grele, precum cancerul, cei orbi sau chinuți de întunecații demoni depun mărturie despre puterea acestui mare cuvios al Bisericii din secolul al IV-lea, numit în acatistul său, tradus în limba română, „ocean negolit de tămăduiri pentru bolnavi”. ✕

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 8-15 DECEMBRIE 2024

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 08.12	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 27-a după Rusalii (Tămăduirea femeii gârbove) Utrenia, Sf. Liturghie
Miercuri 11.12	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Sfântul Maslu
Vineri 13.12	07 ³⁰ -09 ³⁰ 17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfânta Liturghie Vecernie, Acatist
Sâmbătă 14.12	07 ⁰⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți
Duminică 15.12	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica a 28-a după Rusalii (a Sf. Strămoși după trup ai Domnului) Utrenia, Sf. Liturghie